

[Hilmar Baunsgaard.]

den form for samarbejde, de nordiske lande har fået, har ført længere, end nogen anden form for regionalt samarbejde i Europa har ført indtil dette øjeblik, også længere end EF. Det er, ligesom man bare nu finder denne håbløshed som det eneste, der tæller i vurderingen. Jeg mener, at det er rimeligt at få diskuteret, om det for parlamentarikerne er tilfredsstillende.

Jeg er aldeles uenig med hr. Poul Dam i, at der er nogen som helst rimelig grund til at antyde, at danske parlamentarikere, fordi vi er blevet medlem af EF, har fået en mindre interesse for det nordiske. Det er og bliver en historisk usandhed, at det skulle være danskerne, der i nogen grad havde ansvaret for Nordeks forlis. Det er og bliver en historisk usandhed. Derfor må man heller ikke forfalde til det, som efter min mening er en større risiko end den, hr. Poul Dam nævner, nemlig frivilligt at påtage sig skyldnerens rolle, når man ikke har den. Det er en risiko, som meget let kan føre til noget andet, som jeg ikke mener er sket endnu, at man glemmer at være kritisk, som man skal være, i vurderingen af de opgaver, og bare gå ind for det, fordi det nu er nordisk. Man skal for enhver pris, mener man, betale en gæld, man ikke har stiftet.

Derfor vil jeg gerne sige til hr. Poul Dam: den dårlige samvittighed skal ikke begrundes med det. Men det er rigtigt, og det er gavnligt, at vi får debatten, for kendsgerningen er, at det først og fremmest er ministerrådets arbejde, der har givet os de enorme resultater, der er skabt. Lad os så mere afslappet diskutere formen for, skal vi sige en mere meningsfyldt debat. Dér er jeg enig.

Poul Dam (SF):

Den debat, hr. Hilmar Baunsgaard rejser her, er jo en gammel debat. Jeg skal ikke forlænge den væsentligt, blot sige, at hvis man læser de stenografiske referater fra Nordisk Råd, vil man kunne finde nogle lejligheder, hvor jeg over for folk fra andre nordiske lande har sagt, at EF-debatten skulle vi nok klare i Danmark, og hvor jeg også har sagt, at jeg troede på mine danske politikerkollegeres interesse for det nordiske samarbejde, selv om vi var kommet i EF.

Der er derimod for det første hele skyggen

fra Nordek-sammenbruddet. Det er klart, at man ikke kan lægge skylden ensidigt på Danmark. Jeg tror heller ikke, man kan lægge den ensidigt på Finland. Jeg tror, at der fra nogle af de politikeres side, der var med i det arbejde dengang, var en mangel på forståelse for, hvilke problemer der lå om næste hjørne; man tog tingene vel letsindigt. Så skete altså det, som skete, til stor ulykke for det nordiske samarbejde, og hr. Hilmar Baunsgaard har jo ganske ret i, at det var svært bagefter at tale, som om alt var såre godt, hvad der ikke desto mindre var en række der prøvede at gøre.

Det, der er problemet med Danmarks placering i EF, er for mig at se ikke, at danske politikere derfor er illoyale mod det nordiske, men at en række EF-tilhængere har svært ved at forene arbejdet for EF og det nordiske, således at man får en vis mild skizofreni, man deler op i nogle, der er nordiske, og nogle, der er EF-tilhængere, og at man i praktisk arbejde, måske i FN og andre steder, har svært ved at bevare det gamle nordiske samarbejde, men lad det nu ligge i denne sammenhæng. Hvad der er værre, er i og for sig — så vidt jeg har følt temperaturen hos kolleger fra de andre nordiske lande — at tilliden til Danmark, med eller uden grund, er blevet meget ringere hos norske, svenske og finske parlamentarikere. Der skal gøres noget ganske særligt for at genvinde den tillid. Det var det, jeg havde i tankerne med mine bemærkninger før.

Ministeren for nordiske anliggender (Ivar Nørgaard):

Det eneste eksempel, som fru Kirsten Jacobsen førte frem, var spørgsmålet om arbejdet med en eventuel nordisk lovgivning for multinationale selskaber. Det er helt urigtigt, når fru Kirsten Jacobsen hævder, at vort arbejde i EF skulle hindre, at der blev gennemført videregående foranstaltninger på nordisk basis. Så sent som for 14 dage siden havde Nordisk Ministerråd et heldagsmøde om multinationale selskaber, hvor vi havde indkaldt arbejdsmarkedets parter, havde møde med de nordiske LO'er og de nordiske arbejdsgiverforeninger, og det blev netop dér besluttet, at man skulle arbejde dybere ned i dette problem, og hvis der var emner, der kunne klares og løses på nordisk plan, så skulle det ske.